

סגולה לשלום

מורה"ק הרבי הגדול רבינו שלום שכנא מפראהבישט זיעוועבישט

סגולת הצדיק משטפנשט זיע"א
אבי זי"ע [הרה"ק רבי מנחם נחום משטפנשט], **אמר:** מי שרוצה לזכות לשבת שמחה שידבר כליל שישי מזקני הגדול רבי שלום מפראהבישט זי"ע, ואם אין לו סיפור ממנו, שידבר לפחות משולחנותיו הקדושים ומספסלי בית מדרשו.

שנה ב' ליל שישי שופטים תשפ"ב

גליון 96

הנהגות ישרות * אמרות טהורות * סגולות * עובדין קדישין * תולדותיו * הכנה לשבת

תורת שלום

תורת הרה"ק רבי שלום מפראהבישט

טעם שישראל באים בקובלנא על שכניהם הבונים בית חדש

חדש, הנהוג אצלם ששכניו ומיודעינו באים לעזור לו להעמידה ולסייעו בגופם, ואצל זרע ישראל על פי רוב השכנים צועקים בקובלנא מהסגת גבול וכדומה, כי אצלם הדירה בעולם הזה הוא התכלית הגופני, [1], עכלה"ק, כרם בית ישראל, עמ' לד אות יב

"מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו" (דברים כה).
[הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט זי"ע הסביר פעם הענין] מדוע כשהם [אומות העולם] בונים בית

השלמות וצינונים

1. ראה מה שכתב חותנו - זקיניו של רבינו בספה"ק מאור עינים (פר' ויצא, ד"ה להסתחר ולהביא טרף לביתו יקרנו. כי הלא לא יהיו כל מעייניו על אשר יאכל והנה כשנכנע השר) על זה הדרך, וזה לשון קדשו: ועל כן נאמר (בראשית לג יח) ואשר ישתה ואשר יתכסה אם יהיה מאכלו בריאה או רזה או אם יאכל למעדנים או פת חריבה או יכסה בגד נדים או מכלול. כי יאמר הלא פה אורח נטה ללון אני. והנכי בדרך למה אחיש על דברי עדונים, כי אם מן הבא בידי. ואם אשכבה בין שפתים או אשים אבן מראשותי הלא כמה כרים וכסתות מרוקמים וטובים לי בבית מנוחתי אשר אני הולך שמה. ואם פה פת במלח אוכל שם אתעדן כי אוכל למעדנים כי שם הוא העיקר כי שם ביתי. באופן אסוף יאסוף כל הון יקר ימצא קבץ יקבץ כל כלי וילך לביתו להתעלס באהבה. על הדרך הזה אשר דעה יקנה לחשוב מחשבות בלבו לאמר הלא העולם הזה עראי הוא אשר שלחני אליהם לשאת ולתת ולהרוויח בנכסים רבים וחשובים תורה ותר"ג מצות. וכל הימים אשר אני פה כהולך בדרך אחשב. ולמה אשית לבי אם מעט ואם הרבה אוכל או תשתה אם יעשר או אם יחסר חילי אם אתנה לבושי שק או אכסה עתיק אם לפתי משכבי ומרובדים רבדתי ערשי או אם על הארץ אישן הלא אין זה כי אם עראי כי אורח אני ובדרך אני הולך ויעבר עלי מה. כי הלא אל משכנות מבטחים ומנוחת שאננות אני הולך, כי שם ביתי בעולם העליון ועל ארוה דודים ואתעלסה באהבים, ומה לי פה בעולם הלוה כי אעשה בגינו ובגין ענייני עולם הבל, ומה לי טוב כי אם שאשא עול תורה ומצות בעולם הזה החולף והולך, ואיגע בדירת עראי להעשיר בדירת הקבע. כי הנה איש כזה מקיים העולם הזה ונוחל העולם הבא כר' חנינא בן דוסא (ראה תענית כד; חולין פו). שבת קול היתה יוצאת עליו ואומרת כל העולם נזון בשביל חנינא בני והוא די לו בקב חרובין וכו'. ועליו ועל הדומין אליו אחשבה דברה חנה באומרה (שמואל א ב ח) "כי לה' מצוקי ארץ" וכו', לומר כי לה' מנת חלקו מצוקי ודחוקי ארץ וישת עליהם תבל שיהיו יסוד עולם. ועל כן למה שכל עיקר צדקת הצדיק לקיים העולם ולהריק עליו שפע קדושה מלמעלה ולנחול עולם הבא. על כן בבוא יתברך לחוג חג שמחת צדקת עמו וכפרתם, עשה עיקר החג משיבה בסוכות, כי כל הכשרון המעשה וצדקת כל צדיק לשית על לבו צאת מדרית קבע ושבת בדירת עראי, כי בזה החי יתן אל לבו כי אין זה כי אם רמז הרומז על הארץ ועל הדרים עליה, תנו אל לבם כי זאת תורת האדם יהיו עיניו פקויות לראות כי אין זאת דירת קבע כי אם בעולם העליון, וביום הולדו יצא מדרית קבע ובא אל דירת עראי. וזה רמז 'שבעת ימים', רמז אל ימי שנותיו שבעים שנה, שיחד כלם שבעים שנה דירת עראי המה, כי אם יאריך יותר הוא כעצור בעולם הזה.

זוארע' השבוע

האמונה בהשי"ת זה ענין גילוי אליהו

"תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים יח ג)
סיפר [הרה"ק מרוז'ין זיע"א] מאחד שהציר לאביו [הרה"ק רבי שלום שכנא מפראהבישט] זיע"א שרוצה לראות אליהו, ולבסוף אמר: 'כשמאמינים שמלכותו בכל משלה ולית אתר פנוי מיניה זהו ענין גילוי אליהו'.
עירין קדישין (מו:)

ועבודה זו נזכה לבנין בית המקדש של מעלה, שהוא נבנה מבירור הקדושה שעושים הצדיקים, שעל כן נקראו תלמידי חכמים 'בונים' (ראה בהכות סד). שבונים חלקם מבית המקדש של מעלה שהיא ירושלים של מעלה שהיא מדת הצדק שהיא השכינה, שכל עיקר עסקן לתקן השכינה כנודע. ומטעם זה תבין מה שרצה יצחק אבינו עליו השלום לברך את עשו, וכי לא ידע שהוא רשע. ולפי הנ"ל אתי שפיר, דאדרבה על ידי זה היה חפץ לברכו בברכת עולם הזה, כי בני יעקב אין ברכת עולם הזה נחשב אצלם לברכה, כי אם ההכרחי שהוא בחינת כלי לבחינת עולם הבא, שבתוך עולם הזה ההכרחי מלושב העולם הבא, כי בלעדו לא יכול האדם לזכות לעולם הבא, אך המותרות שייך לזרע עשו ולא לזרע יעקב, שהוא ירחיקם חס ושלום מהבורא יתברך. ורבקה צותה ליעקב שיקח הברכות כנודע, ואף על פי כן סילק אותם לסוף ימים כאמור בוזהר הקדוש (ח"א דף קמה). והוא מטעם הנ"ל, שלא יהיה סיבה חס ושלום לבטלו מעבודת השם יתברך.

וראה אלשיך (ויקרא כג לג, ד"ה או יאמר לאמר) בזה הלשון: הנה כל תיקון העולמות ושמתו יתברך תלוי בצדקת וכשרון עם בני ישראל וכל כשרונם וצדקתם וחסידותם תלויה בדבר אחד בלבד. הלא היא בהכ"י כי הן האדם היה כאחד ממלאכי השרת כי נפשו רוחניות מעל השמים כבודה ושם לה דירת קבע ובבואה אל העולם הלוה היא כאומרים לה צא מדרית קבע ושבת בדירת עראי, והכינו שם מכל מאכל אשר יאכל בעולם העליון כי שוב תשובי אל דירתך הקבוע. ושם תאכלו לחם אשר תביא מעולם העראי מתורה ותר"ג מצותיה כי היא לחמך לנפשך. והעושה כן ינחל ארץ העליונים ויקים ארץ התחתונה כי ייק עליה רוח שפע ממרום להכין אותה ולסעדה כי הלא אשר שם שומה זו בלבו כמקרה ההולך מביטו וארמונות מנוחתו ועזב אשתו ובניו ללכת אל עיר

השולח
הבא קדיש
הדין
בן הרה"ק
רבי שלום שכנא
מפראהבישט
בן הרה"ק המגיד
הגדול ממנושישט

הילולא דצדיקא

מרן אדמו"ר הרה"ק אדמוה"ז רבי אברהם יעקב מסאדיגורה זי"ע לרגל יומא דהילולא י"א אלול תרמ"ג

דבריהם הן הן זכרונם

ליקוט מדברות קדשו אודות רבינו הרה"ק מפראהבישט זי"ע

ציון המצוינות של מרן הסב"ק מרוז'ין ובניו זצ"ל בעיר סאדיגורה, בתוככי האוהל נמצא גם ציון קברו של מרן אדמוה"ז מסאדיגורה זצ"ל

כלל ישראל צריכים פרנסה כדי שיתרוממו

שמעתי מהרב שטערן שו"ב ע"ה מפולין, שסיפר בשם איש אחד ששמעו בעצמו מהרה"ק רבי אברהם יעקב זצ"ל מסאדיגורע זי"ע, כי בשנה אחת היה עצירת גשמים ר"ל, ובא אליו פאסעסאר גדול מרוסיה בפרשת בחקותי לברכו שיתן ד' יתברך מטר, וענהו הלא כעת היא פ' בחקותי, ונאמר (ויקרא כו ג) "אם בחקותי תלכו ונתתי גשמים בעתם" ויען הגביר ויאמר בזה הלשון: "אם בחקותי ניט בחקותי, מען דארף האבען רעגען" (כן בחקותי לא בחקותי, צריכים גשמים). חלשה דעתו של הרה"ק ועמד מכסאו והלך לחדרו, און האט מעהר ניט געוואלט פראווען, כאטש ס'איז דאן גיווען א גרויסער עולם (ולא רצה עוד לקבל את הקהל, אף על פי שרבים עוד עמדו ושחרו לפתחו והמתינו להיכנס אל הקודש פנימה).

ובתוך כך בא חסיד זקן שנסע עוד לזקיננו הלא הוא הרה"ק מוהר"ש ז"ל זי"ע מפראהבישט ורצה לכנס לפנים לקבל שלום, ובקש מהמשמש שיכנס ויטול רשות עבורו לכנס, וכן עשה וצוה הרה"ק שיכנס. ונכנס ושאל הרה"ק אותו אם יזכור מזקיננו הרה"ק [רבי שלום שכנא מפראהבישט] הנ"ל שיאמר לו איזה דבר תורה, ונזכר מאמר זה בפרשת בשלה, "ויאמר ד' אל משה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים ויצא העם ולקטו דבר יום ביומו למען אנסנו הילך בתורתו אם לא" ופירש הרה"ק מוהר"ש ז"ל שכונת הכתוב שיתן לחם הקדוש ברוך הוא פרנסה בכל יום, "למען אנסנו" כדי שיהא לחם התרוממות, מלשון 'ארים נס', "הילך בתורתו אם לא" פירוש בין שילכו בתורתו או לאו, מכל מקום פרנסה צריכים, ואתן להם.

וכיון ששמע הרה"ק מסאדיגורע מאמר זה מיד נתפייס, וד"ל.

ע"י הטהרה אפשר לראות הכל

כתיב 'ואביא אתכם אלי', להתקרב לה', אך הענין הוא שבאם ח"ו ישראל לא יהיו זכאים כל כך שיהיה הגאולה למעלה מהטבע תיכף, רק בתחילה בדרך

מנהג שתיית מעד בזאת חנוכה

זכורני כי ברוז'ין היה מנהג לשתות בשלחן הטהור בזאת חנוכה מי דבש (מעד) עם שמן זית מצלוחית השמן שעמדה על השלחן, מזוג לכל אחד בכוס שלפניו, ואמר (הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא): זאת באמת הכוונה של זאת חנוכה שמן זית עם מי דבש (מעד). וזכורני בילדותי אצל אבי הק' זצוק"ל היה מנהג זה חוב גדול. מנהג זה היה עוד אצל הרה"ק ר' שלום זצ"ל, רק אח"כ כשכבר היה יין לא היו צריכים משקה זה.

אמת ליעקב, זאת חנוכה תרכ"ח

בחינת גילוי אליהו

האלקים עשה את הד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשיה שיהיו כולם קרובות אלי', וגם עולם העשיה שהוא עולם הזה יהיה כולה לה' כמו הג' עולמות שלמעלה, רק האדם בחטאו גרם שיסתתרו חיות ה' בהסתתר עצום בזה העולם העשיה ויראה כאילו הוא נבדל מהם והוא כולו גשמי, וכשיעזור השי"ת ותהיה הגאולה יהיו הג' עולמות, והעולם העשיה כולו חד כי לא יסיר עוד האור אלקי השופע בו. ותראה את חיות אלקות המוסתר עתה וגם 'מקים מעפר דל מאשפות ירים אביון', היינו העולם העשיה עולם הגשמי, להושיבי עם נדיבים עם נדיבי עמו' היינו הג' עולמות שלמעלה. והצדיק גם עתה רואה בכל דבר גשמי ובכל דרך הטבע חיות אלקות השוכן בו, וזהו 'ומשה נגש אל הערפל אשר שם אלקים', אלקים גימטריה הסב"ע. וזהו שאמר אבי מורי (הרה"ק מרוז'ין) ז"ל וזקני הרב הר' שלום [מפראהבישט] זל"ה כי הנה שמואל אמר 'נהירין לי שבילי דרקיע כשבילי דנהרדעי', והם אמרו 'נהירין לי שבילי דנהרדעי כשבילי דרקיע', כי להאיר בזה העולם העשיה עולם הגשמי דרך הטבע את חיות המוסתר בו, זהו דבר יותר גדול וזהו בחינת גילוי אליהו בגמטריא ב"ן, בן מקנן בעולם העשיה, והצדיק הרואה בכל דבר גשמי התנהגות הטבע בעולם העשיה חיות השי"ת וכחו זהו בחינת גילוי אליהו.

אמת ליעקב, פסח תר"ט

בחודש אדר מרבים חסדים ע"י שמחה

אומרים בשם אדוני אבי זקני הרבי ר' שלום מפראהבישט זי"ע שדייק אמאי דאמרו 'מרבים בשמחה' ולא אמרו מרבין שמחה. ואמר הוא זי"ע דכך הוא הכוונה, 'משנכנס אדר, מרבים' וממשיכים את החסדים על כלל ישראל, 'בשמחה', על ידי מדת השמחה. עכ"ל. אמת ליעקב (ר"ח אדר ב' תרל"ב)

הטבע ואחר כך נתגלה בחינת למעלה מהטבע, ובהטבע אין אפשרי לכנס מהר את כל ישראל לארץ ישראל, יהיה בתחילה הכינוס, אך אני אין רוצה בזה, אך שיהיה תיכף למעלה מהטבע. רק אני אומר פן ח"ו יהיה מההכרח להטבע עוד, על כן נשלם כל כך בזמן הזה יותר מקודם. והענין כמו למעלה בהמרכבה נאמר (יהוקאל א כ), 'אל אשר יהיה שמה הרוח ללכת ילכו ולא יסבו רוח החיות באופנים' גו' שהולך ברוח. כן נשתלשל למטה בחינת להנשא ברוח. ועניני עולם הזה הוא כמו (לאנדקארט - מפת כדור הארץ) שבו רשום כל המדינות, ונקודה קטנה מורה על כל מדינה, וכן רושם אחד מורה על נהר גדול. ובתוך לאנדקארטע קטן נרשם כל העולם, כן זה העולם הוא (לאנדקארטע) של כל העולמות העליונים, וכל ענין מורה על איזה דבר גדול שהוא בעולמות עליונים.

ועל כן אמר הרה"ק רבי שלום [מפראהבישט] זי"ע ועכ"י, שמה שנאמר (ברכות נח): 'אצל שמואל נהירין לי שבילי דרקיעא כשבילי דנהרדעי'. שצריך להיות בהיפך, כי למטה יותר חידוש לידע כל דבר עד שרשו. ולזה צריכים הענין הנאמר (תגיגה טו): 'רבי מאיר תוכו אכל קליפתו זרק, להתנקה מכל סיג הקליפה אז יכולין לבא לאור התוכו לראות הכל. ועל כן הענין קשה כל כך, והספרים החמירו כל כך, אם כי באמת יכול האדם לראות בכל דבר את השם, אך מחמת שהוא קשה לזרוק את הקליפה. שלמה המלך ע"ה אצלו כתיב (דברי הימים א כט ג) "וישב שלמה על כסא ה'" הוא רצה לעשות העולם הזה כמו בעולמות עליונים.

ואמר הרה"ק רבי שלום זצ"ל פעם על הנהגותיו, כשהיה אצל הרה"ק רבי נחום [מטשערנוביל] זי"ע ועכ"י סמוך אצל שלחנו, והיה הנהגת הרה"ק רבי נחום זצ"ל לקום בחצות, והוא עשה אז הנהגותיו, ופקפק הרה"ק רבי נחום זצ"ל פעם על זה, אמר הרה"ק רבי שלום זצ"ל, אני והוא, הוא כמשל שמושיבין תרנגולת על ביצת אווז (הנקרא קוואטשקע כן אמר הלשון), וכשנולדו האפרוחים הולכת אמם עמם, וכשבאים אצל מים אז הקטנים משיטים תיכף על פני המים, והאם עומדת וצועקת ביראה שלא יטבעו בהמים.

בנין שלמה, ליקוטים תלפיות, מערכת ה אות סה, בשם הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא זי"ע

פעמיים תיקון חצות

סיפר הרה"ק רבי אברהם יעקב מסאדיגורא כי [בעת אשר היה אסור הרה"ק בעל התניא בבית הסוהר] הרה"ק רבי שלום מפראבישט זי"ע אמר פעמיים תיקון חצות, פעם אחת על חורבן בית המקדש, ופעם שניה על כך שהרה"ק בעל התניא זי"ע נלקח ל'תפיסה'. כ"ק אדמו"ר מפאריסוב שליט"א - הלקח והליבו, עמ' 138